

**METODOLOGIJA USPOSTAVLJANJA TROŠKOVNIH CENTARA
U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST
NA SEKUNDARNOM ,TERCIJARNOM I VIŠE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
(druga unapređena verzija)**

MAJ 2020.GODINE

SADRŽAJ

1) UVOD	3
2) OPIS TROŠKOVNIH CENTARA.....	4
2.1.PRAVNI OKVIR.....	4
2.2.DEFINICIJA I PODELA TROŠKOVA PO METODI „TOP-DOWN“	4
2.3. UNOS I PRIKAZIVANJE PODATAKA O TROŠKOVIMA, PODATAKA O PRIHODIMA I OSTALIH PODATAKA	6
2.3.1. PODACI O TROŠKOVIMA.....	6
2.3.3. UPOREĐIVANJE TROŠKOVA I PRIHODA TROŠKOVNOG CENTRA.....	9
2.3.4. OSTALI PODACI.....	10
2.3.5. PODACI O NAKNADAMA ZAPOSLENIH I KADROVSKOJ STRUKTURI.....	11
2.4. ROK I NAČIN DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA O TROŠKOVNIM CENTRIMA	11
3) STANDARDIZACIJA I STRUKTURA TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI.....	12
3.1. STANDARDIZACIJA TROŠKOVNIH CENTARA	12
3.1.1. ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U KOJIMA SE PRIMENJUJE MODEL PLAĆANJA PO SISTEMU DSG	13
3.1.2. OSTALE ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	15
3.1.3. ZDRAVSTVENE USTANOVE KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST NA VIŠE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.....	17
3.2. STRUKTURA TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI	18
3.3. NAPOMENE U VEZI SA STRUKTUROM TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI	19
4) KLJUČEVI ZA ALOKACIJU TROŠKOVA ZAJEDNIČKIH SLUŽBI	21
5) MODELI STRUKTURE TROŠKOVNIH CENTARA PO KATEGORIJAMA USTANOVA	23
5.1. ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U KOJIMA SE PRIMENJUJE MODEL PLAĆANJA PO SISTEMU DSG	23
5.2. OSTALE ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	33
5.3. ZDRAVSTVENE USTANOVE KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST NA VIŠE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.....	44
6) PRILOZI	48
6.1. UPUTSTVO ZA ALOKACIJU TROŠKOVA DIJAGNOSTIČKIH ZDRAVSTVENIH USLUGA KOJE SE OBAVLJAJU ZA ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	48

1) UVOD

Analiza troškova igra važnu ulogu u izgradnji efikasnih sistema finansiranja zdravstvene zaštite i obezbeđivanja univerzalnog pristupa zdravstvenim uslugama u današnjim zdravstvenim sistemima. Sa druge strane prisutne su razlike u metodološkim pristupima za praćenje troškova zbog razlika u dostupnosti i izvorima informacija, različite unutrašnje organizacije zdravstvenih ustanova, aktuelnih ciljeva zdravstvene politike i drugih faktora.

Stoga je važno koristiti standardizovan pristup i unificirane formate podataka u svim zdravstvenim ustanovama, što treba da omogući prikupljanje tačnih podataka, kvalitetne analize troškova i upoređivanje rezultata, kako unutar zdravstvene ustanove, tako i između zdravstvenih ustanova. Ova metodologija standardizuje pristup uspostavljanja troškovnih centara u svim zdravstvenim ustanovama i način posmatranja istih, uvodi formate podataka koji su međusobno uporedivi i unificira u potpunosti formate podataka između zdravstvenih ustanova koji se u pogledu unutrašnje organizacije, a i zdravstvene delatnosti koju obavljaju mogu svrstati u iste kategorije.

Ciljevi utvrđivanja, kako troškova tako i prihoda i njihovo upoređivanje prema troškovnim centrima su sledeći:

- Kvalitetno upravljanje poslovanjem zdravstvene ustanove od strane njenog menadžmenta i pomoć u donošenju odluka o poslovanju;
- Podizanje nivoa odgovornog ponašanja nadležnih rukovodilaca i svih zaposlenih u zdravstvenim ustanovama;
- Standardizacija analiza poslovnih pokazatelja zdravstvenih ustanova prema jasnim i uporedivim kriterijumima;
- Procena resursa i strateško planiranje budućih troškova u sektoru zdravstvene zaštite u cilju upravljanja budžetom;
- Procena troškova zdravstvenog osiguranja i pružanja zdravstvene zaštite u okviru zdravstvenog osiguranja (određivanje cena)¹;
- Finansijsko planiranje, posebno u pogledu utvrđivanja budžeta i usaglašavanja sa modelima budžeta, koji su propisani za ustanove u javnoj svojini, kao i izrada detaljnih finansijskih planova po troškovnom centru u okviru zdravstvene ustanove;
- Podizanje svesti zaposlenih o troškovima zdravstvene ustanove i neophodnosti efikasnog poslovanja.

---

¹ Uključuje i obezbeđivanje podataka za potrebe utvrđivanja stvarnih i standardnih troškova po sistemu DSG i NoN-DSG uslugama, sa revizijom i prilagođavanjem težinskih koeficijenata (nacionalni kosting), kao i prosečne troškove po pacijentu za svaku od zdravstvenih usluga koja im se pruža.

2) OPIS TROŠKOVNIH CENTARA

2.1.PРАВNI OKVIR

Prikupljanje podataka na osnovu metodologije troškovnih centara od januara 2020. godine je obaveza zdravstvenih ustanova propisana članom 12. Pravilnika o ugovaranju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa davaocima zdravstvenih usluga za 2020. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/19 i 7/20 – ispravka).

Metodologija i spisak zdravstvenih ustanova, koje su u obavezi da uspostave troškovne centre i metodologije za uspostavljanje troškovnih centara, u zavisnosti od nivoa zdravstvene zaštite, objavljuju se na internet stranici Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO).

Za tačnost prikupljenih podataka u izveštajima o troškovnim centrima u skladu sa Metodologijom odgovoran je direktor zdravstvene ustanove.

S obzirom da zdravstvena ustanova zdravstveni centar shodno članu 96. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Sl.glasnik 25/19) obavlja delatnost doma zdravlja i opšte bolnice, a da je članom 2. Uredbe o Planu mreže zdravstvenih ustanova (Sl.glasnik RS 5/20 i 11/20) u daljem tekstu: Plan mreže, predviđeno da su i dom zdravlja i bolnica organizacione jedinice zdravstvenog centra, ova metodologija se primenjuje i na opšte bolnice, koje su u sastavu zdravstvenog centra, dok se za domove zdravlja u sastavu zdravstvenog centra primenjuje Metodologija uspostavljanja troškovnih centara u zdravstvenim ustanovama primarne zdravstvene zaštite.

Jedinstvene funkcionalne celine zdravstvenog centra, koje shodno članu 18. Plana mreže (laboratorijska, radiološka i druga dijagnostika, specijalističko-konsultativna delatnost iz oblasti interne medicine i psihijatrije (zaštite mentalnog zdravlja), budu uspostavljene u zdravstvenom centru, vodiće se kao troškovni centar odnosno zajednička medicinska služba i doma zdravlja i opšte bolnice, a podaci o troškovima i prihodima u zavisnosti od učešća u obavljanju zdravstvene delatnosti za pomenute organizacione jedinice.

2.2.DEFINICIJA I PODELA TROŠKOVA PO METODI „TOP-DOWN“

Podela troškova se može vršiti na više načina i na osnovu velikog broja modela. Ova metodologija je definisana u skladu sa “Top down” pristupom. „Top down” metoda je retrospektivna i podrazumeva korišćenje postojećih podataka iz finansijskih izveštaja zdravstvenih ustanova.

Razlozi za izbor “Top down” metode su:

- Unifikacija formata podataka, kako u celini, tako i po kategorijama sličnih i uporedivih zdravstvenih ustanova po unutrašnjoj organizaciji i zdravstvenim delatnostima;
- Prilagođavanje formata podataka pravilima programskog budžetiranja;
- Obezbeđivanje podataka za potrebe utvrđivanja stvarnih i standardnih troškova po sistemu DSG i non-DSG uslugama, sa revizijom i prilagođavanjem težinskih koeficijenata (nacionalni kosting);
- Poboljšanje kvaliteta podataka u cilju dobijanja kvalitetnijih i detaljnijih uporednih analiza.

Osnovna podela troškova po „Top Down” metodi je podela na direktne i indirektno troškove.

Direktni troškovi su oni primarni troškovi za koje se pouzdano zna kojim nosiocima troškova pripadaju i neposredno (direktno) se vezuju na osnovu preciznih podataka o stvarnom trošku.

Indirektni troškovi su oni troškovi koji su zajednički za dva ili više nosilaca troškova. U cilju njihove konačne alokacije na nosioce troškova moraju se prethodno obračunavati po mestima troškova ili aktivnostima, s tim što se za njih mogu vezivati neposredno (direktno) na osnovu preciznih podataka o stvarnom trošku, ili posredno (indirektno) pomoću ključeva, ukoliko nije moguće utvrditi precizno podatke.

Troškovi se dodeljuju ili direktno troškovnom centru i zajedničkoj službi ili proporcionalno u zavisnosti od korišćenja resursa.

U direktne troškove spadaju obračunati troškovi za :

- naknade zaposlenih medicinske struke;
- naknade zaposlenih nemedicinske struke;
- lekove², sanitetski i medicinski potrošni i ugradni materijal³.

Kao naknade zaposlenih se unose zbirno podaci o iznosu „bruto 2” plata (plata, prevoz, nagrade, jubilarne nagrade, otpremnine itd.)⁴.

Troškovi lekova, sanitetskog i medicinskog potrošnog i ugradnog materijala (koji se odnose na lečenje svih pacijenata, a ne samo osiguranika RFZO) se evidentiraju po troškovnim centrima u stvarnom vremenu, tj. u periodu kada je utrošak nastao. Za medicinski kiseonik⁵ trošak se evidentira po organizacionim jedinicama u realnom vremenu.

U indirektno troškove spadaju troškovi za :

- ishranu (pacijenata);
- energente;
- gorivo (za vozila);
- kompjuterske usluge (eksterne);
- ostale materijalne troškove.

Troškovi ishrane se raspoređuju prema stvarnom utrošku ka troškovnom centru ili zajedničkoj službi ili prema broju pacijenata.

Troškovi energenata se raspoređuju prema kvadraturi pripadajuće površine troškovnog centra ili zajedničke službe (pogledati sliku u nastavku).

Troškovi goriva⁶ se raspoređuju prema stvarnom utrošku.

Kompjuterske usluge i ostali materijalni troškovi se raspoređuju prema učešću broju zaposlenih u troškovnom centru, ukoliko ih nije moguće rasporediti prema stvarnom utrošku.

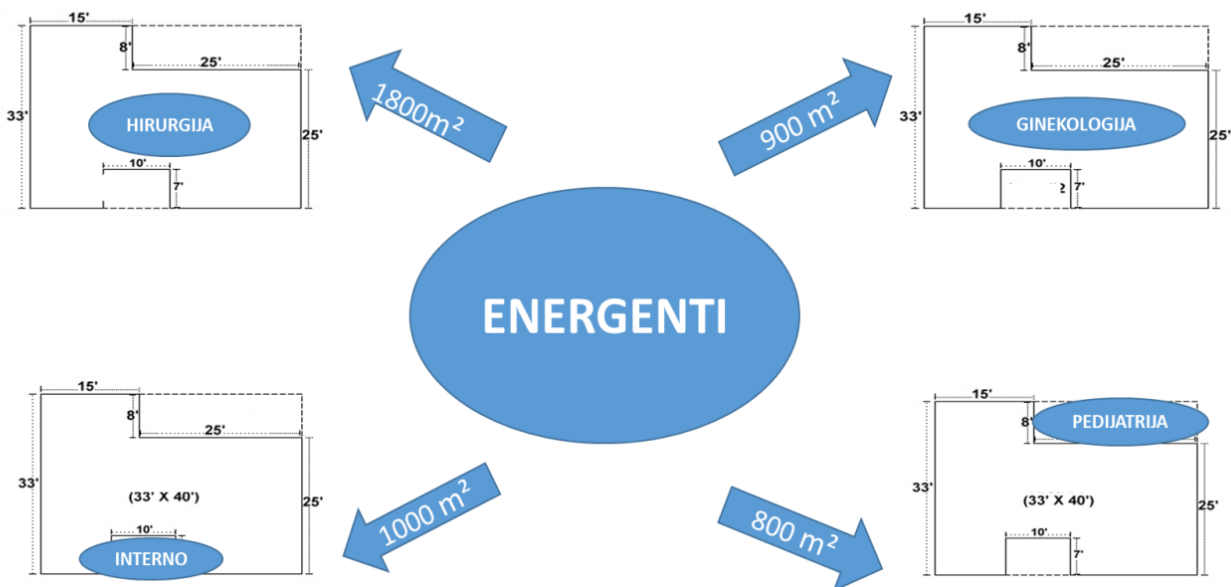
² U troškovima se prikazuje i nabavna vrednost utrošenih lekova koji se pribavljaju na teret nosioca dozvola (lekovi NTND), koje se izračunavaju prema cenama koje su istaknute na internet stranici RFZO.

³ U troškovima se prikazuje i vrednost utrošenog materijala, koji je prethodno doniran u naturi.

⁴ Uključuje i naknade po osnovu imenovanja zaposlenih u Upravni i Nadzorni odbor zdravstvene ustanove.

⁵ Izuzetno, ukoliko zdravstvena ustanova nije u mogućnosti da obezbedi precizan podatak iz objektivnih razloga, evidentira se procenjena potrošnja. Zdravstvena ustanova, u slučaju evidentiranja procenjene potrošnje naglašava u imejlu kojim dostavlja izveštaj za troškovne centre da je evidentirala kiseonik na osnovu procenjene potrošnje i obrazlaže razloge .

⁶ Troškovi goriva za prevoz lekara za rad u Republičkim stručnim komisijama se opredeljuju na zajedničku nemedicinsku službu „Administracija – uprava , pravni i finansijski troškovi“.

2.3. UNOS I PRIKAZIVANJE PODATAKA O TROŠKOVIMA, PODATAKA O PRIHODIMA I OSTALIH PODATAKA

2.3.1. PODACI O TROŠKOVIMA

Troškovi se unose za kalendarski mesec, u odgovarajući model izveštaja troškovnih centara u excel formatu i to u poseban list. Prikazuju se u dinarima i zaokružuju na ceo broj. Prikazuju se svi troškovi osim kapitalnih (koji se odnose na osnovna sredstva i objekte)⁷ i to po obračunskom principu.

U slučaju prelaska sa linijskog na programsko budžetiranje zdravstvenih ustanova prikazivaće se troškovi po obračunskom ili gotovinskom principu u zavisnosti od principa koji bude važeći za programsko budžetiranje.

Direktni i indirektni troškovi za zajedničke službe se alociraju u krajnjem ishodu u dva koraka:

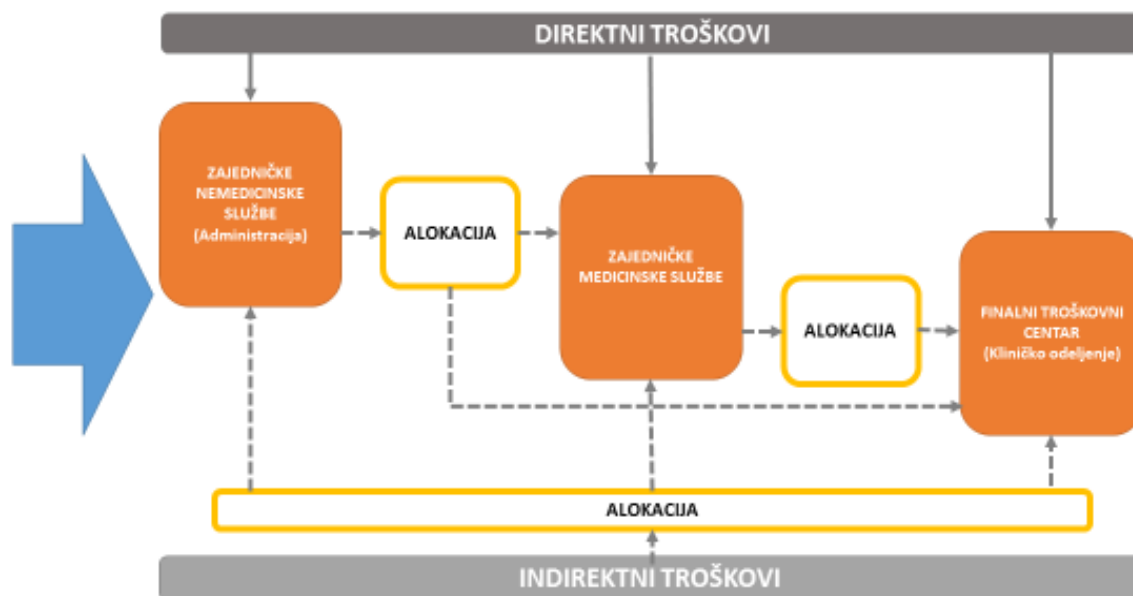
- troškovi za zajedničke nemedicinske službe se alociraju na troškovne centre i na zajedničke medicinske službe;
- troškovi za zajedničke medicinske službe⁸ se alociraju na troškovne centre u krajnjem ishodu.

Pogledati sliku u nastavku, koja ilustruje alokaciju troškova.

⁷ U izveštajima o troškovnim centrima ne evidentiraju se troškovi koji se odnose na osnovna sredstva odnosno investiciona ulaganja u nove objekte i održavanje postojećih i sredstva za nabavku opreme. Sredstva za nabavku rezervnih delova se prikazuju kao troškovi. Isti princip važi i za prihod.

⁸ Za zajedničke medicinske službe, u čijem funkcionisanju učestvuju zaposleni koji pripadaju troškovnim centrima, rade u drugim zajedničkim službama ili koji koriste materijalne resurse i kapacitete drugih troškovnih centara i zajedničkih službi (kao što su to operacioni blok ili intenzivna nega) unose se samo oni troškovi koji se sa sigurnošću mogu utvrditi i vezati za pomenute zajedničke službe., dok se ostali troškovi priključuju direktno troškovnom centru ili drugoj zajedničkoj službi. Takođe ukoliko su pomenute zajedničke medicinske službe organizovane decentralizovano, njihovi troškovi se sabiraju.

Ilustracija top-down metode raspodele troškova

Ključevi alokacije direktnih i indirektnih troškova zajedničkih službi na troškovne centre su opisani u poglavlju 4. ove metodologije.

U krajnjem ishodu, troškovi po troškovnim centrima predstavljaju zbir troškova, koji su ostvarili troškovni centri i alociranih troškova od strane zajedničkih službi.

2.3.2. PODACI O PRIHODIMA

Prikazuju se svi prihodi osim kapitalnih (koji se odnose na osnovna sredstva i objekte) i to po obračunskom principu⁹.

U slučaju prelaska sa linijskog na programsko budžetiranje zdravstvenih ustanova prikazivaće se prihod po obračunskom ili gotovinskom principu u zavisnosti od principa koji bude važeći za programsko budžetiranje.

U izveštajnoj tabeli troškovnih centara, u posebnom listu, prikazuju se i prihodi u ukupnom iznosu i po sledećim izvorima:

- Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO);
- Naplaćena participacija i naplata od osiguranja;
- Prihodi od ministarstava i drugih izvora za projekte;
- Sopstvena sredstva;
- Donacije¹⁰;
- Prihodi od lokalne samouprave;
- Ostali tekući prihodi.

⁹ Važi isti princip prikazivanja kao i kod troškova, pogledati fusnotu u tački 2.3.1.

¹⁰ Prikazuju se i donacije u naturi (npr. vrednost doniranih hirurških konaca, reagensa i sl.)

Obračunati prihod od RFZO se koriguje u slučaju eventualne razlike u odnosu na prenetu sredstva od RFZO u izveštaju za mesecu u kom je izvršeno usaglašavanje sa RFZO, odnosno u kom se razlika konstatuje¹¹. Isto pravilo se primenjuje i kada se nenaplaćena potraživanja otpišu.

Pogledati sliku u nastavku, koja ilustruje izvore prihoda.

Opis prihoda je sledeći:

- **Ugovor sa RFZO¹² i e-fakture** – podrazumeva prihod zdravstvene ustanove na osnovu e-fakture od strane RFZO, izuzev participacije i uplate za lica sa invaliditetom. Ovaj prihod je procentualno najveći;
- **Naplaćena participacija i naplata od osiguranja** – prihod naplaćen za zdravstvene usluge shodno zakonskim propisima;
- **Prihodi iz Ministarstva zdravlja, Pokrajinskog sekretarijata i drugih izvora za različite projekte** – podrazumeva prihode zdravstvenim ustanovama na osnovu učešća u različitim projektima koji mogu biti finansirani iz stranih (EBRD, Svetska banka, itd) i. domaćih izvora (nacionalni projekti);
- **Sopstvena sredstva** – podrazumevaju prihode koje ustanova ostvaruje u najvećoj meri od usluga pruženim pacijentima koji nisu osiguranici RFZO ili od izdavanja različitih uverenja i pružanja usluga za koje su ovlašćeni shodno zakonskim propisima (zavodi za javno zdravlje, medicina rada);
- **Prihod od lokalne samouprave** – podrazumeva sredstva koja lokalna samouprava u skladu sa svojim nadležnostima dodeljuje u različite svrhe zdravstvenoj ustanovi,
- **Donatori**– podrazumevaju se sredstva koje zdravstvena ustanova dobija po osnovu donacije i po različitim osnovama koje se ne mogu svrstati u prethodno navedene;
- **Ostali tekući prihodi** – prihodi koji se koriste za tekuće poslovanje a nisu uključeni u gore navedene grupe (davanje prostora u zakup, naplata parkinga i slično).

Prihodi se prvo raspoređuju po troškovnim centrima i zajedničkim službama, pa se potom prihodi zajedničkih službi alociraju na troškovne centre po istom principu kao i troškovi.

¹¹ Ukoliko razlika prelazi iznos mesečnog prihoda, ostatak razlike (preko mesečnog prihoda) preraspoređuje se po istom principu u naredni mesec.

¹² U prihod od RFZO ulazi i vrednost lekova NTND, izračunata prema cenama koje su istaknute na sajtu RFZO.

Prihodi se u izveštajnoj tabeli raspoređuju na troškovne centre i zajedničke službe po izvorima na sledeći način:

- Od RFZO se raspoređuju prema e-fakturi;
- Naplaćena participacija i naplata osiguranja na osnovu realizacije;
- Prihodi od ministarstava i drugih izvora za projekte na osnovu budžetski predviđenih sredstava ili namene projekta;
- Sopstvena sredstva na osnovu realizacije;
- Donacije na osnovu namene;
- Prihodi od lokalne samouprave na osnovu budžeta lokalne samouprave ili namene;
- Ostali tekući prihodi u skladu sa normativnim aktima zdravstvene ustanove.

U slučaju da prihode nije moguće rasporediti na troškovne centre prema načinu koji je definisan ovom Metodologijom, odluku o načinu raspoređivanja treba da donose nadležni organ upravljanja ili ovlašćeno lice u zdravstvenoj ustanovi, u skladu sa zakonom, propisima i normativnim aktima ustanove.

2.3.3. UPOREĐIVANJE TROŠKOVA I PRIHODA TROŠKOVNOG CENTRA

Upoređivanje troškova i prihoda je jedan od najvažnijih motiva za uspostavljanje troškovnih centara i jedan od najboljih alata koji menadžmentu pruža podršku za analizu poslovanja ustanove. Ovom metodologijom zadržava se dosadašnji način izračunavanja indeksa, koji predstavlja količnik procentualnog učešća troškova i prihoda troškovnog centra u ukupnim troškovima i prihodima.

Primer:

<u>TROŠKOVNI CENTRI</u>	<u>UKUPNI RASHODI</u>	<u>UKUPNI PRIHODI</u>	<u>INDEX</u>
INTERNISTIČKI	49,3%	49,6%	0,99
HIRURŠKI	28,7%	25,6%	0,89
GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO	11,8%	12,0%	1,02
PEDIJARIJA	6,4%	7,9%	1,23
PRODUŽENO LEČENJE	3,8%	4,9%	1,30

2.3.4. OSTALI PODACI¹³

U ostale podatke spadaju podaci o:

- Bolničkim krevetima, koji se raspoređuju/alociraju po troškovnim centrima;
- Površini koja se raspoređuje po troškovnim centrima i zajedničkim medicinskim i nemedicinskim službama;
- Kadrovskoj strukturi po troškovnim centrima i zajedničkim medicinskim i nemedicinskim službama¹⁴;
- Broju bolničkih dana po troškovnim centrima koji obavljaju delatnost stacionara i dnevne bolnice i zajedničkoj medicinskoj službi intenzivna nega;
- Broju poseta (kontakata) po troškovnim centrima koji obavljaju delatnost ambulante ;
- Vrednosti pruženih usluga¹⁵ za RTG i ultrazvučnu dijagnostiku, laboratorijsku dijagnostiku, patologiju, patohistologiju, citologija i fizikalnu medicinu i rehabilitaciju po troškovnim centrima ;
- Vrednosti jedinica krvi u dinarima po troškovnim centrima;
- Vremenu trajanja operacija (u minutima¹⁶), a opciono o broju operacija po troškovnim centrima¹⁷;
- Broju pacijenata (za prijem urgentnih stanja¹⁸) po troškovnim centrima;
- Broju usluga (za anesteziologiju sa reanimacijom, za centre koji su zajedničke medicinske službe)

Za sve zdravstvene ustanove je obavezno unošenje podataka o površini (bruto kvadratura) i kadrovskoj strukturi po troškovnim centrima i zajedničkim službama.

Za zajedničke medicinske službe koje zdravstvene usluge pružaju i na odeljenjima (stacionar, ambulanta i dnevna bolnica), podatak o površini se unosi kvadratura njihove ordinacije.

Ostali podaci, koji se raspoređuju po troškovnim centrima, se popunjavaju shodno strukturi troškovnih centara i delatnosti zdravstvene ustanove ili delatnosti troškovnog centra.

---

¹³ Za zajedničke medicinske službe, u čijem funkcionisanju učestvuju zaposleni koji pripadaju troškovnim centrima, rade u drugim zajedničkim službama ili koji koriste materijalne resurse i kapacitete drugih troškovnih centara i zajedničkih službi (kao što su to operacioni blok ili intenzivna nega) unose se samo oni podaci koji se sa sigurnošću mogu utvrditi i vezati za pomenute zajedničke službe., dok se ostali podaci priključuju direktno troškovnom centru ili drugoj zajedničkoj službi. Takođe ukoliko su pomenute zajedničke medicinske službe organizovane decentralizovano, podaci se sabiraju.

¹⁴Zaposleni koji imaju zamenu se ne unose, ukoliko platu ne isplaćuje zdravstvena ustanova.

¹⁵ Ukoliko nije moguće uneti podatak o vrednosti usluga, unosi se podatak o broju usluga. U tom slučaju se u izveštaj o troškovnim centrima, pored tabele, naznačava napomena da je primenjen podatak o broj usluga.

¹⁶ Pod brojem minuta operacije se smatra vreme od uvođenja u anesteziju do buđenja pacijenta izraženo u minutima.

¹⁷ U izveštaju o troškovnim centrima, pored tabele, naznačava napomena, koji je podatak unet.

¹⁸ Unosi se broj pacijenata koji je primljen u zdravstvenu ustanovu bez uputa ili prijem bio hitan iz medicinskih razloga, bez obzira da li je prijem urgentnih stanja organizovan centralizovano na nivou zdravstvene ustanove ili decentralizovano po sektorima i odeljenjima.

2.3.5. PODACI O NAKNADAMA ZAPOSLENIH¹⁹ I KADROVSKOJ STRUKTURI²⁰

Zdravstveni radnici, koji se angažuju u više troškovnih centara ili zajedničkih medicinskih službi se raspoređuju po troškovnim centrima ili zajedničkim medicinskim službama shodno učešću radnog angažovanja u različitim troškovnim centrima ili zajedničkim službama u odnosu na ukupno radno vreme.

Plata zdravstvenog radnika se shodno tome raspoređuje na osnovu procenta učešća.

Primer 1: Lekar je 20% radnog vremena proveo u ambulanti, a 80% radnog vremena u stacionaru. Naknada bruto 2 od 170.000 dinara se raspoređuje na ambulantu u iznosu od 34.000, a na stacionar u iznosu od 136.000 dinara.

Za kadrovsku strukturu podatak ne mora biti ceo broj, a zaokružuje se na prvu decimalu.

Primer 2: Lekar je 80% radnog vremena proveo u ambulanti, a 20% radnog vremena na stacionaru. U ambulanti se upisuje kao 0,8, a u stacionaru kao 0,2.

U slučaju da u zdravstvenoj ustanovi ne postoji precizna evidencija o angažmanu zdravstvenog radnika u stacionaru, ambulanti i dnevnoj bolnici, naknade za zaposlene i podaci o kadrovskoj strukturi zaposlenih, se raspoređuju na osnovu učešća stacionara, ambulante i dnevne bolnice u mesečnoj fakturi za troškovni centar (poslednja tri meseca). Podatak o kadrovskoj strukturi se zaokružuje na prvu decimalu.

Navedeni način raspoređivanja se može primeniti na zdravstvene radnike koji su radno angažovani u upravi zdravstvene ustanove, s tim da prednost, u odnosu na navedeni način raspoređivanja, imaju odredbe njihovog ugovora o radu, ukoliko drugačije uređuju njihov radni angažman.

Što se tiče raspoređivanja plata i podataka o angažmanu direktora zdravstvene ustanove koji je lekarske struke potrebno je, pored ugovora o radu, uzeti u obzir i zakonske odredbe koje regulišu minimum radnog angažovanja na mestu direktora.

2.4. ROK I NAČIN DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA O TROŠKOVNIM CENTRIMA

Izveštaj o troškovnim centrima se dostavlja u elektronskom obliku (eksel format) Ministarstvu zdravlja i Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje, najkasnije do 15-og u mesecu za pretprošli mesec, na adresu dsg.pilot@rfzo.rs.

---

¹⁹ U kolone koje pripadaju naknadama zaposlenih unose se podaci na sledeći način: **1. u kolonu „naknade zaposlenih (medicinski radnici)“** unose se naknade zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika po čl. 150. i 151. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Sl. glasnik RS 25/19) -u daljem tekstu Zakon; **2. u kolonu “naknade zaposlenih (nemedicinski radnici)”** unose se naknade zaposlenih koji, u skladu sa Zakonom, nemaju status zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

²⁰ U kolone koje pripadaju kadrovskoj strukturi unose se podaci o zaposlenima na sledeći način: **1. u koloni “lekari”** unose se podaci o broju zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom shodno članu 150. stav 1. tačka 1. Zakona; **2.u kolonu “broj sestara i ostalog medicinskog osoblja”** unose se svi ostali zdravstveni radnici shodno članu 150. stav 1. tačka 2. i zdravstveni saradnici shodno članu 151. Zakona ; **3. u kolonu “broj nemedicinskog osoblja”** unose se zaposleni koji, u skladu sa Zakonom, nemaju status zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika bez obzira na stručnu spremu.

3) STANDARDIZACIJA I STRUKTURA TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI

3.1. STANDARDIZACIJA TROŠKOVNIH CENTARA

Standardizacija je urađena u okviru 3 grupe zdravstvenih ustanova i to:

1. Zdravstvene ustanove sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite u kojima se primenjuje model plaćanja po sistemu DSG
2. Ostale zdravstvene ustanove sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite (u kojima se ne primenjuje sistem DSG)
3. Zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvenu delatnost na više nivoa zdravstvene zaštite

Standardizacija je neophodna da bi se zdravstvene ustanove upoređivale po troškovnim centrima, odnosno da bi se na nivou kategorije uporedivih zdravstvenih ustanova mogle raditi analize o prihodima i troškovima.

Jedan određeni broj ustanova je jedinstven u kategorizaciji. Takve ustanove je moguće porediti sa ostalim zdravstvenim ustanovama u okviru grupe ili direktnih i indirektnih troškova, prihoda i ostalih podataka na nivou ustanove, ali i prema drugim pojedinačnim kriterijumima.

Standardizovane strukture troškovnih centara se mogu pogledati u poglavlju 5., tačke 5.1 – 5.3.

Naziv eksel fajla izveštaja o troškovnim centrima je standardizovan. On se sastoji od oznake TC, naziva ustanove, meseca i godine na koju se odnosi.

Primer 1 : TC_OB Pančevo_01 2020;

Primer 2: TC_SB za rehabilitaciju Gamzigradska Banja_ 01 2020;

Primer 3: TC_UKC Vojvodine_ 01 2020;

Primer 4: TC_ZJS Valjevo_ 01 2020.

3.1.1. ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U KOJIMA SE PRIMENJUJE MODEL PLAĆANJA PO SISTEMU DSG

Zdravstvene ustanove su, na osnovu zdravstvene delatnosti koju obavljaju i njihove organizacione strukture, svrstane, isključivo u smislu standardizacije troškovnih centara i primene ove metodologije, u sledeće kategorije:

KATEGORIJA	R.B.	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE
I	1	Opšta bolnica Aleksinac
	2	Opšta bolnica Aranđelovac
	3	Opšta bolnica Bor
	4	Opšta bolnica Valjevo
	5	Opšta bolnica Vranje
	6	Opšta bolnica Vrbas
	7	Opšta bolnica Vršac
	8	Opšta bolnica Gornji Milanovac
	9	Opšta bolnica Zaječar
	10	Opšta bolnica Zrenjanin
	11	Opšta bolnica Jagodina
	12	Opšta bolnica Kikinda
	13	Opšta bolnica Kladovo
	14	Opšta bolnica Knjaževac
	15	Opšta bolnica Kraljevo
	16	Opšta bolnica Kruševac
	17	Opšta bolnica Leskovac
	18	Opšta bolnica Loznica
	19	Opšta bolnica Majdanpek
	20	Opšta bolnica Negotin
	21	Opšta bolnica Novi Pazar
	22	Opšta bolnica Pančevo
	23	Opšta bolnica Paraćin
	24	Opšta bolnica Petrovac
	25	Opšta bolnica Pirot
	26	Opšta bolnica Požarevac
	27	Opšta bolnica Priboj
	28	Opšta bolnica Prijepolje
	29	Opšta bolnica Prokuplje
	30	Opšta bolnica Senta
	31	Opšta bolnica Smederevo
	32	Opšta bolnica Sombor
	33	Opšta bolnica Sremska Mitrovica
	34	Opšta bolnica „Stefan Visoki“ Smederevska Palanka
	35	Opšta bolnica Subotica

KATEGORIJA	R.B.	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE
I	36	Opšta bolnica Surdulica
	37	Opšta bolnica Čuprija
	38	Opšta bolnica Užice
	39	Opšta bolnica Čačak
	40	Opšta bolnica Šabac
II	1	Specijalna bolnica za cerebrovaskularne bolesti „Sveti Sava“
III	1	Ginekološko-akušerska klinika „Narodni front“
IV	1	Institut za plućne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica
V	1	Institut za ortopedsko-hirurške bolesti „Banjica“
VI	1	Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“
	2	Institut za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica
VII	1	Institut za onkologiju Vojvodine, Sremska Kamenica
	2	Institut za onkologiju i radiologiju Srbije
VIII	1	Univerzitetska dečja klinika
	2	Institut za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine, Novi Sad
	3	Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“
IX	1	Kliničko-bolnički centar „Bežanijska Kosa“
	2	Kliničko-bolnički centar „Dr Dragiša Mišović – Dedinje“
	3	Kliničko-bolnički centar „Zvezdara“
	4	Kliničko-bolnički centar „Zemun“
X	1	Klinički centar Srbije
	2	Klinički centar Vojvodine, Novi Sad
	3	Klinički centar Niš
	4	Klinički centar Kragujevac

3.1.2. OSTALE ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvene ustanove iz ove tačke su standardizovane na identičan način kao i zdravstvene ustanove iz tačke 3.1.1. u sledeće kategorije:

KATEGORIJA	RB.	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE
I	1	Klinika za neurologiju i psihijatriju za decu i omladinu
	2	Institut za mentalno zdravlje
	3	Klinika za psihijatrijske bolesti „Dr Laza Lazarević“
	4	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti Novi Kneževac
	5	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti Vršac
	6	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti Kovin
	7	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Gornja Toponica“, Niš
II	1	Institut za neonatologiju
III	1	Institut za reumatologiju
	2	Specijalna bolnica za reumatske bolesti Novi Sad
IV	1	Specijalna bolnica za plućne bolesti Zrenjanin
	2	Specijalna bolnica za plućne bolesti Bela Crkva
	3	Specijalna bolnica za plućne bolesti „Ozren“, Sokobanja
	4	Specijalna bolnica za plućne bolesti Surdulica
V	1	Specijalna bolnica za interne bolesti Vrnjačka Banja
	2	Specijalna bolnica za interne bolesti Mladenovac
	3	Specijalna bolnica za interne bolesti Lazarevac
VI	1	Specijalna bolnica za bolesti zavisnosti
VII	1	Klinika za stomatologiju Vojvodine, Novi Sad
	2	Klinika za stomatologiju Niš
VIII	1	Specijalna bolnica za cerebralnu paralizu i razvojnu neurologiju
IX	1	Specijalna bolnica za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku

KATEGORIZACIJA	RB.	NAZIV
X	1	Institut za lečenje i rehabilitaciju „Niška Banja”, Niš
	2	Institut za rehabilitaciju
	3	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Melenci
	4	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Banja Kanjiža
	5	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Apatin
	6	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Vrdnik
	7	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Banja Koviljača
	8	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Gamzigrad”, Zaječar
	9	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Ivanjica
	10	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Agens” Mataruška Banja, Kraljevo
	11	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Ribarska Banja”, Kruševac
	12	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Gejzer” Sijarinska Banja, Medveđa
	13	Specijalna bolnica za rehabilitaciju Bujanovac
	14	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Vranjska Banja” Vranje
	15	Specijalna bolnica za nespecifične plućne bolesti „Sokobanja”
	16	Specijalna bolnica za neurološka i posttraumatska stanja Stari Slankamen
	17	Specijalna bolnica za progresivne mišićne i neuromišićne bolesti Novi Pazar
	18	Specijalna bolnica za rehabilitaciju „Bukovička Banja” Arandjelovac
	19	Specijalna bolnica za bolesti štitaste žlezde i bolesti metabolizma „Zlatibor” Čajetina
	20	Specijalna bolnica za lečenje i rehabilitaciju „Merkur” Vrnjačka Banja
XI	1	Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović”

3.1.3. ZDRAVSTVENE USTANOVE KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST NA VIŠE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvene ustanove su, na osnovu zdravstvene delatnosti koju obavljaju, svrstane, isključivo u smislu standardizacije troškovnih centara i primene ove metodologije u sledeće kategorije:

KATEGORIJA	R.B.	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE
I	1	Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović – Batut”
	2	Institut za javno zdravlje Vojvodine, Novi Sad
	3	Institut za javno zdravlje Niš
	4	Institut za javno zdravlje Kragujevac
	5	Gradski zavod za javno zdravlje Beograd
	6	Zavod za javno zdravlje Čačak
	7	Zavod za javno zdravlje Čuprija
	8	Zavod za javno zdravlje Kikinda
	9	Zavod za javno zdravlje Kraljevo
	10	Zavod za javno zdravlje Kruševac
	11	Zavod za javno zdravlje Leskovac
	12	Zavod za javno zdravlje Novi Pazar
	13	Zavod za javno zdravlje Pančevo
	14	Zavod za javno zdravlje Pirot
	15	Zavod za javno zdravlje Požarevac
	16	Zavod za javno zdravlje Smederevo
	17	Zavod za javno zdravlje Sombor
	18	Zavod za javno zdravlje Sremska Mitrovica
	19	Zavod za javno zdravlje Subotica
	20	Zavod za javno zdravlje Šabac
	21	Zavod za javno zdravlje Užice
	22	Zavod za javno zdravlje Valjevo
	23	Zavod za javno zdravlje Vranje
	24	Zavod za javno zdravlje Zaječar
	25	Zavod za javno zdravlje Zrenjanin
II	1	Institut za transfuziju krvi Srbije
	2	Zavod za transfuziju krvi Vojvodine, Novi Sad
	3	Zavod za transfuziju krvi Niš
III	1	Institut za medicinu rada Srbije „Dr Dragomir Karajović”

KATEGORIJA	R.B.	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE
IV	1	Zavod za sudsku medicinu Niš
V	1	Institut za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“
VI	1	Zavod za antirabičnu zaštitu, Novi Sad
VII	1	Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju „Dr Cvetko Brajović“
VIII	1	Zavod za biocide i medicinsku ekologiju

3.2. STRUKTURA TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI

Struktura troškovnih centara i zajedničkih službi je formirana po kategorijama u smislu standardizacije troškovnih centara i primene ove metodologije, polazeći od unutrašnje organizacije zdravstvene ustanove, a uzimajući u obzir grane i oblasti medicine i zdravstvene delatnosti u okviru kategorije, kao i pratećih delatnosti u zdravstvenoj ustanovi.

Model struktuiranja troškovnih centara isključivo na osnovu organizacione strukture važeće ustanove, u kojoj svako odeljenje odgovara jednom troškovnom centru ili zajedničkoj službi, je napušten iz razloga što nije omogućavao detaljnije i kvalitetnije upoređivanje zdravstvenih ustanova iste vrste i istih ili sličnih zdravstvenih delatnosti, kao i pratećih delatnosti u zdravstvenoj ustanovi.

Shodno tome primenjen je model struktuiranja²¹, u kome se troškovni centri formiraju polazeći od organizacione strukture ustanove, ali bez prejudiciranja organizacionog nivoa kao troškovnog centra, kako bi troškovni centri bili uporedivi i po troškovima, po prihodima i drugim kriterijumima. Na taj način u velikoj meri su unificirani troškovni centri. Umesto više od 100 različitih struktura i modela izveštaja troškovnih centara, broj tipova izveštaja je sveden na 29.

Takođe slaba strana prethodnog modela struktuiranja je i to što su zajedničke medicinske službe bile u mogućnosti da odlukom zdravstvene ustanove budu definisane kao troškovni centar (na primer: anesteziologija sa reanimacijom), što ovim modelom nije predviđeno²².

Izuzeci su predviđeni i ovom metodologijom, ali izuzetno i u okviru cele kategorije. Kao primer opravdanog izuzetka navodimo troškovni centar urgentnog centra u univerzitetskim kliničkim centrima, koji se ne tretira kao zajednička služba prijema hitnih stanja.

Omogućena je analiza troškova i prihoda ne samo po organizacionom delu ili delatnosti već i po stacionaru, ambulanti, dnevnoj bolnici i produženom lečenju kako na nivou troškovnog centra, tako na nivou zdravstvene ustanove u celini, što je neophodno za kvalitetno planiranje i organizaciju bolničkih ustanova.

Struktura troškovnih centara po ovom modelu se može koristiti prilikom predlaganja programa i programskih aktivnosti u okviru programskog budžetiranja ustanova.

I pored kategorizacije, određeni (manji) broj troškovnih centara u realnosti ne postoji čak ni u svim zdravstvenim ustanovama iste kategorije. Shodno tome, ukoliko zdravstvena ustanova, koja pripada nekoj kategoriji ustanova,

²¹ Nije neophodno da troškovni centar, njegova aktivnost (stacionar, ambulanta ili dnevna bolnica) ili zajednička služba bude poseban organizacioni deo u zdravstvenoj ustanovi (služba ili odeljenje).

²² Izuzetak je predviđen jedino za Radioterapiju, koja je definisana kao troškovni centar, a može biti na zahtev zdravstvene ustanove definisana kao zajednička medicinska služba.

nema neke od troškovnih centara i/ili zajedničkih službi koji su definisani za datu kategoriju, za iste ne popunjava podatke.

Struktura troškovnih centara i zajedničkih službi je definisana po metodi "Top-down", ali ne isključuje mogućnost da i zdravstvene ustanove daju svoj doprinos u formiranju strukture. Predlaganje promena u strukturi troškovnih centara podnosi se u elektronskom obliku slanjem na imejl adresu dsg.pilot@rfzo.rs. Predlog treba da bude sačinjen u skladu sa metodologijom formiranja troškovnih centara, standardizacijom i kategorizacijom zdravstvenih ustanova, vodeći računa o unifikaciji strukture i da sadrži obrazloženje. Promene se mogu usvojiti uz konsultaciju i odobrenje Ministarstva zdravlja.

U izveštaju troškovnih centara, za obradu troškova, kao i za upoređivanje, postavljene su formule za ključeve alokacije troškova, upoređivanje prihoda i troškova i izračunavanje suma troškova, ostalih podataka i prihoda u okviru zdravstvene ustanove. Polja sa formulama su pod šifrom i mogu se otključati jedino uz saglasnost Ministarstva. Polja za unos su otključana i nisu obojena.

Model struktuiranja troškovnih centara i zajedničkih službi ne prejudicira buduću unutrašnju organizaciju zdravstvene ustanove niti bilo kakve promene u istoj. Zbog toga se pored unutrašnje organizacije, kao važan kriterijum za formiranje strukture troškovnih centara uzima zdravstvena delatnost. Takođe, isključivo u pogledu primene ove Metodologije, zajedničkim medicinskim službama se smatraju one medicinske službe koje pružaju zdravstvene usluge pacijentima i u direktnom su kontaktu sa pacijentima. Stoga se kao zajedničke medicinske službe smatraju i one službe koje pružaju usluge u cilju uspešnog završetka lečenja pacijenata, kao što su usluge psihološke, govorne ili socijalne adaptacije pacijenata (psiholog, logoped, defektolog i socijalni radnik), koje obavljaju zaposleni adekvatnog obrazovanja koje ne spada u medicinsku struku. Sve ostale zajedničke službe, se, isključivo u pogledu primene ove Metodologije, smatraju zajedničkim nemedicinskim službama, pa i one službe koje obavljaju zaposleni medicinske struke, a nisu u direktnom kontaktu sa pacijentima (kao što su socijalna medicina, sanitarni nadzor i kontrola i obezbeđenje kvaliteta).

Modeli strukture po grupama i kategorijama zdravstvenih ustanova u smislu standardizacije troškovnih centara i primene ove metodologije su prikazani u poglavlju 5.

3.3. NAPOMENE U VEZI SA STRUKTUROM TROŠKOVNIH CENTARA I ZAJEDNIČKIH SLUŽBI

Bitne napomene u vezi sa strukturnom troškovnih centara, na koje je potrebno obratiti pažnju su sledeće:

- Troškovni centri se ne podudaraju uvek sa hijerarhijskim organizacionim nivoom zbog unifikacije strukture troškovnih centara po medicinskim granama i oblastima odnosno zdravstvenim delatnostima;
- **PRODUŽENO LEČENJE** je troškovni centar kome se priključuju troškovi koji se odnose na stacionarno lečenje koje traje duže od 20 dana, za period počev od 21. dana pa do kraja lečenja, bez obzira kom troškovnom centru su raspoređeni troškovi za prvih 20 dana. To znači da se troškovi lečenja koje je trajalo ukupno npr. 23 dana raspoređuju na stacionar pripadajućeg troškovnog centra za period od 20 dana, a za preostala 3 dana na stacionar TC **PRODUŽENO LEČENJE**.
- Troškovi **HEMODIJALIZE**, ukoliko nije struktuirana kao poseban troškovni centar ili poseban deo troškovnog centra za internistički sektor se priključuju TC za internistički sektor, odnosno posebnom delu **NEFROLOGIJA** u okviru TC za internistički sektor.,
- Troškovnom centru **REHABILITACIJA** direktno se priključuje služba fizikalne medicine i terapije;

- U slučaju kada ne postoji troškovni centar REHABILITACIJE , dnevna bolnica rehabilitacije se priključuje TC za internistički sektor ili pripadajućem posebnom delu u okviru TC za internistički sektor (ukoliko je predviđen strukturom troškovnih centara).
- Troškovi u vezi sa stentovima se raspoređuju onom troškovnom centru koji je izvršio proceduru ugradnje stenta;
- Služba poliklinike se raspoređuje na pripadajuću ambulantu TC za internistički sektor ili TC RADIOTERAPIJA.
- Ambulanta psihološke podrške se raspodeljuju TC za internistički sektor ili pripadajućem posebnom delu u okviru TC za internistički sektor (ukoliko je predviđen strukturom troškovnih centara).
- Služba specijalističko-konsultativnih pregleda se priključuje troškovnom centru kroz ambulantu (osim stomatologije);
- Služba ultrazvučne dijagnostike se može priključiti direktno troškovnom centru, ukoliko je izvodi lekar koji je u njemu zaposlen. U slučaju da je ultrazvučna dijagnostika posebna služba, ona se u celosti priključuje zajedničkoj službi RADIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA;
- U zajedničku nemedicinsku službu ADMINISTRACIJA, pored uprave, opštih i pravnih poslova i ekonomsko-finansijske službe spadaju i interna revizija i interna kontrola, plan i analiza i javne nabavke;
- Zajednička medicinska služba BOLNIČKA APOTEKA je identična zajedničkoj medicinskoj službi FARMACEUTSKA DELATNOST, izuzev u slučaju kada postoji zajednička medicinska služba kliničke farmakologije, koja se prikazuje posebno;
- U zajedničku nemedicinsku službu OSTALO spadaju kotlarnica, kapela, medicinski otpad, centralni magacin, sindikati, arhiva, kol centar (telefonisti) itd.
- U specijalnim bolnicama za plućne bolesti (Ostale zdravstvene ustanove sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, u kojima se ne primenjuje sistem DSG - kategorija 4), a koje izuzetno obavljaju zdravstvenu delatnost koja ne potpada pod zdravstvenu delatnost njihove ustanove (kao što je to Oftalmologija) , troškovi i prihodi se priključuju TC za internistički sektor.
- U okviru troškovnog centra KOMERCIJALNE I TURISTIČKE USLUGE u RH centrima u Sport i rekreaciju ulaze svi sportski tereni, bazeni i drugi objekti (uključujući i teretane, prostorije za stoni tenis itd.), kao i akva park. Isključivo se površina pomenutih objekata pridružuje Sportu i rekreaciji, kao i broj i naknade zaposlenih koji su angažovani u vezi sa timobjektima ili isključivo u pomenutom troškovnom centru;
- U okviru troškovnog centra KOMERCIJALNE I TURISTIČKE USLUGE u Wellness i SPA ulaze i sve komercijalne usluge masaža;
- U okviru troškovnog centra KOMERCIJALNE I TURISTIČKE USLUGE u Ostale komercijalne turističke usluge ulaze usluge zdravstvenog turizma, ugostiteljstva, restorana i ostale turističke ponude. Zdravstveni radnici, koji su angažovani u zdravstvenom turizmu se raspoređuju na način koji je opisan u primerima u poglavlju 2. , tačka 2.3.5. ove metodologije.

4) KLJUČEVI ZA ALOKACIJU TROŠKOVA ZAJEDNIČKIH SLUŽBI

Troškovi se alociraju na osnovu preciznih podataka o stvarnom trošku . Ukoliko nije moguće utvrditi precizno podatke o stvarnom trošku troškovi se alociraju posredno (indirektno), pomoću ključeva koji su definisani ovom metodologijom.

Ključevi za alokaciju za direktne i indirektno troškove zajedničkih medicinskih službi su sledeći:

1. Učešće lekova u okviru troškovnog centra za službe:
  - Farmaceutska zdravstvena delatnost (bolnička apoteka)²³
2. Vrednost²⁴ pruženih usluga²⁵ prema troškovnom centru za službe:
  - Laboratorijska dijagnostika
  - Radiološka dijagnostika
  - RTG, MR, CT, UZ i radioterapija²⁶
  - Patologija
  - Fizikalna medicina i rehabilitacija
  - Klinička farmakologija
  - Ostale dijagnostike
3. Broj pacijenata prema troškovnom centru za službe:
  - Prijem urgentnih stanja
  - Stomatologija (kao zajednička služba)
  - Savetovališta
  - Logoped, Psiholog, Defektolog, Socijalni radnik²⁷
4. Broj BO dana za službe:
  - Intenzivna nega
5. Broju minuta/opciono broju operacija prema troškovnom centru za službe:
  - Operacioni blok
  - Transplantacija
6. Vrednost jedinica krvi utrošenih ka troškovnom centru za službe :
  - Transfuziologija
7. Učešće troškovnog centra u ukupnim direktnim i indirektnim troškovima za službe:
  - Nuklearna medicina²⁸
  - Naučno-istraživačka delatnost
8. Broj usluga
  - Anesteziologija sa reanimacijom
  - Centri koji su zajedničke medicinske službe

Kod zdravstvenih ustanova koje pružaju ambulantne usluge koje su tipične za zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite (izuzev stomatoloških usluga) troškovni ambulantnih usluga se direktno priključuju

²³Alternativni ključ je učešće troškovnog centra u ukupnim direktnim i indirektnim troškovima

²⁴ Vrednost usluga se odnosi na zbir vrednosti fakturiranih usluga (šifre koje se odnose na usluge iz e-fakture).

²⁵ Ukoliko nije moguće primenuti ključ vrednost usluga prema troškovnom centru, primenjuje se ključ broj usluga prema troškovnom centru. U tom slučaju se u izveštaj o troškovnim centrima, pored tabele, naznačava napomena da je primenjen ključ broj usluga prema troškovnom centru.

²⁶ Samo u slučaju da je radioterapija definisana u izveštaju o troškovnim centrima kao zajednička medicinska služba.

²⁷ Ako se obavlja delatnost samo za stacionarne pacijente treba da se evidentira broj kontakata sa pacijentima.

²⁸ Preko nuklearne medicine se raspoređuju sredstva i ambulate štitaste žlezde na onkologiji, dok se eventualni trošak stacionara na nuklearnoj medicini u potpunosti opredeljuje na stacionar pripadajućeg troškovnog centra.

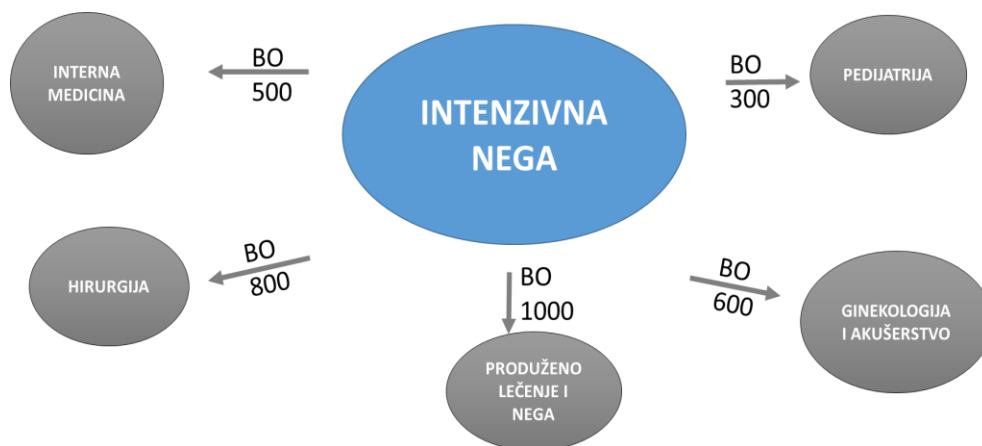
ambulanti troškovnog centra prema broju pacijenata. Izuzetak za stomatološke usluge ne odnosi se na Klinike za stomatologiju.

Dijagnostičke usluge, koje ustanove na sekundarnom, tercijarnom nivou ili ustanova na više nivoa zdravstvene zaštite obavljaju za zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite, u koje spadaju laboratorijska dijagnostika, radiološka dijagnostika, RTG, MR, CT i UZ, se raspoređuju na način opisan u prilogu tačka 6.1. "Uputstvo za obračun dijagnostičkih zdravstvenih usluga koje se obavljaju za zdravstvene na primarnom nivou zdravstvene zaštite". Na identičan način se raspoređuju i usluge fizikalne medicine i rehabilitacije koje ustanove na sekundarnom, tercijarnom nivou ili ustanova na više nivoa zdravstvene zaštite obavljaju za zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite, samo što se umesto vrednosti usluga raspoređuje broj usluga.

Za zajedničke medicinske službe koje nisu predviđene u ovom poglavlju metodologije, a predviđeni su u strukturi zajedničkih medicinskih službi, mogu se primeniti ključevi po sledećem redosledu:

1. Vrednost pruženih usluga prema troškovnom centru;
2. Broj pacijenata prema troškovnom centru;
3. Učešće troškovnog centra u ukupnim direktnim i indirektnim troškovima²⁹.

Slika u nastavku ilustruje raspoređivanje troškova za zajedničku medicinsku službu intenzivne nege.

Za zajedničke nemedicinske službe³⁰ primenjuje se ključ učešće zajedničkih medicinskih službi i troškovnih centara (u zbiru) u ukupnim troškovima.

²⁹ Učešće troškovnog centra u ukupnim direktnim i indirektnim troškovima u poslednja tri meseca može se primeniti u alokaciji izuzetno, kada iz objektivnih razloga nije moguće nijedan drugi ključ primeniti, što zdravstvena ustanova treba da obrazloži u imejlu kojim dostavlja izveštaj za troškovne centre.

³⁰ Ukoliko deo poslova iz domena zajedničkih nemedicinskih službi obavlja eksterna ustanova u javnoj svojini pod ingerencijom Ministarstva zdravlja, potrebno je pribaviti od iste izveštaj koji je analogan izveštaju o troškovnim centrima. Troškovi se potom alociraju po ovoj Metodologiji. Izuzetno, ukoliko nije moguće pribaviti takav izveštaj od pomenute ustanove, troškovi se mogu alocirati ili po broju pacijenata ili na osnovu procene. Zdravstvena ustanova, u slučaju alociranja pomenutih troškova po broju pacijenata ili na osnovu procene naglašava u imejlu kojim dostavlja izveštaj za troškovne centre kako je alocirala pomenute troškove i obrazlaže razloge.

5) MODELI STRUKTURE TROŠKOVNIH CENTARA PO KATEGORIJAMA USTANOVA

5.1. ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOVA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U KOJIMA SE PRIMENJUJE MODEL PLAĆANJA PO SISTEMU DSG

Kategorija I – Opšte bolnice

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
HIRURŠKI SEKTOR (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Nuklearna medicina
AMBULANTA	Prijem urgentnih stanja
DNEVNA BOLNICA	Patologija, patohistologija i citologija
GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO (TC)	Anesteziologija sa reanimacijom
STACIONAR	Operacioni blok
AMBULANTA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
DNEVNA BOLNICA	Intenzivna nega
PEDIJARIJA (TC)	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
AMBULANTA	Održavanje - Tehnički poslovi
DNEVNA BOLNICA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
PRODUŽENO LEČENJE I NEGA (TC)	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
STACIONAR	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija II - Specijalna bolnica za cerebralnovaskularne bolesti "Sveti Sava", Beograd

AKUTNO LEČENJE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
PRODUŽENO LEČENJE I NEGA (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Nuklearna medicina
	Prijem urgentnih stanja
	Patologija, patohistologija i citologija
	Anesteziologija sa reanimacijom
	Operacioni blok
	Fizikalna medicina i rehabilitacija
	Intenzivna nega
	Naučnoistraživačka delatnost
	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija III - Ginekološko-akušerska klinika "Narodni front" u Beogradu

GINEKOLOGIJA SA ONKOLOGIJOM (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
AKUŠERSTVO (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Nuklearna medicina
AMBULANTA	Prijem urgentnih stanja
PERINATOLOGIJA (TC)	Patologija, patohistologija i citologija
STACIONAR	Anesteziologija sa reanimacijom
AMBULANTA	Operacioni blok
DNEVNA BOLNICA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
NEONATOLOGIJA (TC)	Intenzivna nega
STACIONAR	Interna medicina
VTO (TC)	Naučno-istraživačka delatnost
STACIONAR	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
AMBULANTA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
DNEVNA BOLNICA	Održavanje - Tehnički poslovi
PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
STACIONAR	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija IV - Institut za plućne bolesti Vojvodine u Sremskoj Kamenici

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
HIRUŠKI SEKTOR (TC)	Radioterapija
STACIONAR	Transfuziologija
AMBULANTA	Nuklearna medicina
DNEVNA BOLNICA	Prijem urgentnih stanja
PRODUŽENO LEČENJE I NEGA (TC)	Patologija i patofiziologija i molekularna genetika
STACIONAR	Anesteziologija sa reanimacijom
	Operacioni blok
	Bronhologija - respiratorna endoskopija
	Respiratorna rehabilitacija
	Intenzivna nega
	Naučnoistraživačka delatnost
	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija V - Institut za ortopedsku hirurgiju "Banjica"

HIRURŠKI SEKTOR (TC)	FIZIKALNA TERAPIJA (TC)
STACIONAR	STACIONAR
BOLESTI TUMORA I SLIČNE BOLESTI	AMBULANTA
OPŠTA ORTOPEDIJA I	DNEVNA BOLNICA
OPŠTA ORTOPEDIJA II	PRODUŽENO LEČENJE (TC)
OPŠTA ORTOPEDIJA III	STACIONAR
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (MUŠKARCI)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (ŽENE)	Bolnička apoteka
REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	Laboratorijska dijagnostika
DEČIJA ORTOPEDIJA I TRAUMATOLOGIJA	Radiološka dijagnostika
OPŠTA ORTOPEDIJA IV	Transfuziologija
OPŠTA ORTOPEDIJA V	Prijem urgentnih stanja
TRAUMATOLOGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	Patologija, patohistologija i citologija
PLASTIČNA I REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA	Anesteziologija sa reanimacijom
HIRURŠKI SEKTOR (TC)	Operacioni blok
AMBULANTA	Intenzivna nega
BOLESTI TUMORA I SLIČNE BOLESTI	Naučnoistraživačka delatnost
OPŠTA ORTOPEDIJA I	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
OPŠTA ORTOPEDIJA II	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
OPŠTA ORTOPEDIJA III	Održavanje - Tehnički poslovi
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (MUŠKARCI)	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (ŽENE)	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	Obezbeđenje
DEČIJA ORTOPEDIJA I TRAUMATOLOGIJA	Socijalna medicina, informatika i statistika
OPŠTA ORTOPEDIJA IV	Transport
OPŠTA ORTOPEDIJA V	Ishrana pacijenata
TRAUMATOLOGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	Ostalo
PLASTIČNA I REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA	
DNEVNA BOLNICA	
BOLESTI TUMORA I SLIČNE BOLESTI	
OPŠTA ORTOPEDIJA I	
OPŠTA ORTOPEDIJA II	
OPŠTA ORTOPEDIJA III	
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (MUŠKARCI)	
HIRURGIJA KIČMENOG STUBA (ŽENE)	
REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	
DEČIJA ORTOPEDIJA I TRAUMATOLOGIJA	
OPŠTA ORTOPEDIJA IV	
OPŠTA ORTOPEDIJA V	
TRAUMATOLOGIJA LOKOMOTORNOG SISTEMA	
PLASTIČNA I REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA	

Kategorija VI - Instituti za kardiovaskularne bolesti ("Dedinje", Beograd i Sremska Kamenica)

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
INTERVENTNA KARDIOLOGIJA	Bolnička apoteka
STACIONAR	Laboratorijska dijagnostika
AMBULANTA	Radiološka dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Transfuziologija
KARDIOLOGIJA	Nuklearna medicina
STACIONAR	Prijem urgentnih stanja
AMBULANTA	Patologija, patohistologija i citologija
DNEVNA BOLNICA	Anesteziologija sa reanimacijom
URGENTNA KARDIOLOGIJA	Operacioni blok
STACIONAR	Fizikalna medicina i rehabilitacija
AMBULANTA	Intenzivna nega
DNEVNA BOLNICA	Naučno-istraživačka delatnost
HIRURŠKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
KARDIOVASKULARNA HIRURGIJA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
STACIONAR	Održavanje - Tehnički poslovi
AMBULANTA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
DNEVNA BOLNICA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
KARDIOHIRURGIJA	Obezbeđenje
STACIONAR	Socijalna medicina, informatika i statistika
AMBULANTA	Transport
DNEVNA BOLNICA	Ishrana pacijenata
PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Ostalo
STACIONAR	

Kategorija VII- Instituti za onkologiju Srbije i Vojvodine

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
HIRURŠKI SEKTOR (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Nuklearna medicina
AMBULANTA	Prijem urgentnih stanja
DNEVNA BOLNICA	Patologija, patohistologija i citologija
RADIOTERAPIJA (TC)	Anesteziologija sa reanimacijom
STACIONAR	Operacioni blok
AMBULANTA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
DNEVNA BOLNICA	Intenzivna nega
PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Naučno-istraživačka delatnost
STACIONAR	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija VIII - Instituti za ZZ majke i deteta Srbije, Beograd, za ZZ dece i omladinu Novi Sad , UDK Tiršova Beograd

PEDIJARIJA (TC)	HIRURŠKI SEKTOR (TC)	GINEKOLOGIJA SA CENTROM ZA PLANIRANJE PORODICE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
ENDOKRINOLOGIJA	OPŠTA (ABDOMALNA) I GRUDNA HIRURGIJA	STACIONAR	Bolnička apoteka
STACIONAR	STACIONAR	AMBULANTA	Klinička farmakologija
AMBULANTA	AMBULANTA	DNEVNA BOLNICA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	REHABILITACIJA (TC)	Radiološka dijagnostika (sa endoskopijom)
GASTROENTEROLOGIJA SA HEPATOLOGIJOM	KARDIO I VASKULARNA HIRURGIJA	STACIONAR	Transfuziologija
STACIONAR	STACIONAR	AMBULANTA	Nuklearna medicina
AMBULANTA	AMBULANTA	DNEVNA BOLNICA	Prijem urgentnih stanja
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Patologija, patohistologija i citologija
KARDIOLOGIJA	ORTOPEDIJA SA TRAUMATOLOGIJOM	STACIONAR	Anesteziologija sa reanimacijom
STACIONAR	STACIONAR		Operacioni blok
AMBULANTA	AMBULANTA		Fizikalna medicina i rehabilitacija
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		Intenzivna nega
HEMATOLOGIJA SA ONKOLOGIJOM	UROLOGIJA		Psiholog
STACIONAR	STACIONAR		Logoped
AMBULANTA	AMBULANTA		Socijalni radnik (Sociolog)
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		Socijalna pedijatrija
DERMATOLOGIJA	NEUROHIRURGIJA		Medicinska (klinička) genetika
STACIONAR	STACIONAR		Naučnoistraživačka delatnost
AMBULANTA	AMBULANTA		ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
ALERGOLOGIJA SA IMUNOLOGIJOM	PLASTIČNA I REKONSTRUKTIVA HIRURGIJA		Održavanje - Tehnički poslovi
STACIONAR	STACIONAR		Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
AMBULANTA	AMBULANTA		Sanitarni nadzor i održavanje prostora
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		Obezbeđenje
NEFROLOGIJA SA DIJALIZOM	OFTALMOLOGIJA		Socijalna medicina, informatika i statistika
STACIONAR	STACIONAR		Transport
AMBULANTA	AMBULANTA		Ishrana pacijenata
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		Ostalo
NEUROLOGIJA	ORL		
STACIONAR	STACIONAR		
AMBULANTA	AMBULANTA		
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		
PULMOLOGIJA	NEONATALNA HIRURGIJA		
STACIONAR	STACIONAR		
AMBULANTA	AMBULANTA		
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		
NEONATOLOGIJA			
STACIONAR			

Kategorija IX- Kliničko-bolnički centri

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	HIRURŠKI SEKTOR (TC)	PRODUŽENO LEČENJE (TC)
ENDOKRINOLOGIJA	OPŠTA (ABDOMINALNA) HIRURGIJA	STACIONAR
STACIONAR	STACIONAR	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
AMBULANTA	AMBULANTA	Bolnička apoteka
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Laboratorijska dijagnostika
GASTROENTEROLOGIJA SA HEPATOLOGIJOM	ORTOPEDIJA SA TRAUMATOLOGIJOM	Radiološka dijagnostika (sa endoskopijom)
STACIONAR	STACIONAR	Transfuziologija
AMBULANTA	AMBULANTA	Nuklearna medicina
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Prijem urgentnih stanja
GERIJATRIJA	UROLOGIJA	Patologija, patohistologija i citologija
STACIONAR	STACIONAR	Anesteziologija sa reanimacijom
AMBULANTA	AMBULANTA	Operacioni blok
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
KARDIOLOGIJA	NEUROHIRURGIJA	Intenzivna nega
STACIONAR	STACIONAR	Naučnoistraživačka delatnost
AMBULANTA	AMBULANTA	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
HEMATOLOGIJA	OFTALMOLOGIJA	Održavanje - Tehnički poslovi
STACIONAR	STACIONAR	Pranje bolničkih postelja (večeraj)
AMBULANTA	AMBULANTA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Obezbeđenje
DERMATOLOGIJA	OTORINOLARINGOLOGIJA (SA MFH)	Socijalna medicina, informatika i statistika
STACIONAR	STACIONAR	Transport
AMBULANTA	AMBULANTA	Ishrana pacijenata
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Ostalo
ALERGOLOGIJA SA IMUNOLOGIJOM	BAROMEDICINA	
STACIONAR	STACIONAR	
AMBULANTA	AMBULANTA	
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	
NEFROLOGIJA	GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO (TC)	
STACIONAR	GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO	
AMBULANTA	STACIONAR	
DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	
NEUROLOGIJA	DNEVNA BOLNICA	
STACIONAR	NEONATOLOGIJA	
AMBULANTA	STACIONAR	
DNEVNA BOLNICA	PEDIJATRIJA (TC)	
PULMOLOGIJA	STACIONAR	
STACIONAR	AMBULANTA	
AMBULANTA	DNEVNA BOLNICA	
DNEVNA BOLNICA	PSIHIJATRIJA (TC)	
	STACIONAR	
	AMBULANTA	
	DNEVNA BOLNICA	
	ONKOLOGIJA (TC)	
	STACIONAR	
	AMBULANTA	
	DNEVNA BOLNICA	

Kategorija X- Univerzitetski klinički centri

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	HIRURŠKI SEKTOR (TC)	GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
ENDOKRINOLOGIJA	OPŠTA (ABDOMINALNA I DIGESTIVNA) HIRURGIJA	GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO	Bolnička apoteka (i klinička farmakologija)
STACIONAR	STACIONAR	STACIONAR	Laboratorijska dijagnostika
AMBULANTA	AMBULANTA	AMBULANTA	Radiološka dijagnostika (i radiologija i magnetna rezonanca)
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	Transfuziologija
GASTROENTEROLOGIJA SA HEPATOLOGIJOM	GRUDNA HIRURGIJA	AKUŠERSTVO	Operacioni blok (Služba operacionih sala)
STACIONAR	STACIONAR	STACIONAR	Prijem urgentnih stanja
AMBULANTA	AMBULANTA	AMBULANTA	Nuklearna medicina
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	PERINATOLOGIJA	Patologija, patohistologija, citologija, sudska medicina, molekularna genetika , toksikologija
KARDIOLOGIJA	KARDIOHIRURGIJA	STACIONAR	Anesteziologija sa reanimatologijom
STACIONAR	STACIONAR	AMBULANTA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
AMBULANTA	AMBULANTA	DNEVNA BOLNICA	Intenzivna nega
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	NEONATOLOGIJA	Centar za minimalno invazivnu hirurgiju
HEMATOLOGIJA	VASKULARNA HIRURGIJA	STACIONAR	Centar za eksperimentalnu hirurgiju
STACIONAR	STACIONAR	VTO	Centar za transplataciju
AMBULANTA	AMBULANTA	STACIONAR	Bolnička epidemiologija i higijena ishrane
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	Naučnoistraživačka delatnost (centri za naučnoistraživački rad i za medicinsku biohemiju)
DERMATOLOGIJA	DEČJA HIRURGIJA	DNEVNA BOLNICA	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	STACIONAR	PEDIJARIJA (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
AMBULANTA	AMBULANTA	STACIONAR	Održavanje - Tehnički poslovi
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
ALERGOLOGIJA SA IMUNOLOGIJOM	ORTOPEDIJA SA TRAUMATOLOGIJOM	DNEVNA BOLNICA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
STACIONAR	STACIONAR	PSIHIJARIJA (TC)	Obezbeđenje
AMBULANTA	AMBULANTA	STACIONAR	Socijalna medicina, informatika i statistika
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	Transport
NEFROLOGIJA	UROLOGIJA	DNEVNA BOLNICA	Ishrana pacijenata
STACIONAR	STACIONAR	ONKOLOGIJA (TC)	Ostalo
AMBULANTA	AMBULANTA	STACIONAR	
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	
NEUROLOGIJA	NEUROHIRURGIJA	DNEVNA BOLNICA	
STACIONAR	STACIONAR	URGENTNI CENTAR (TC)	
AMBULANTA	AMBULANTA	STACIONAR	
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA	AMBULANTA	
PULMOLOGIJA	OFTALMOLOGIJA	PRODUŽENO LEČENJE (TC)	
STACIONAR	STACIONAR	STACIONAR	
AMBULANTA	AMBULANTA		
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		
INFEKTOLOGIJA	OTORINOLARINGOLOGIJA (SA MFH)		
STACIONAR	STACIONAR		
AMBULANTA	AMBULANTA		
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		
PEJSMEJKER CENTAR	PLASTIČNA I REKONSTRUKTIVNA HIRURGIJA I OPEKOTINE		
STACIONAR	STACIONAR		
AMBULANTA	AMBULANTA		
DNEVNA BOLNICA	DNEVNA BOLNICA		

5.2. OSTALE ZDRAVSTVENE USTANOVE SEKUNDARNOG I TERCIJARNOG NIVOVA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Kategorija I – Institut za mentalno zdravlje Beograd, Klinika za neurologiju i psihijatriju za decu i omladinu Beograd, Klinika za psihijatrijske bolesti "Dr Laza Lazarević" Beograd i Specijalne bolnice za psihijatrijske bolesti Novi Kneževac, Vršac, Kovin i "Gornja Toponica" Niš

PSIHIJARIJA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
NEUROLOGIJA (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Prijem urgentnih stanja
AMBULANTA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
DNEVNA BOLNICA	Interne i infektivne bolesti
BOLESTI ZAVISNOSTI (TC)	Stomatologija
STACIONAR	Psihologija
AMBULANTA	Socijalni rad
DNEVNA BOLNICA	Naučno-istraživačka i obrazovna delatnost
ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA (KLUBOVI PACIJENATA) (TC)	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija II – Institut za neonatologiju

NEONATOLOGIJA STACIONARNO LEČENJE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
SPECIJALIZOVANI TRANSPORT I HITNA MEDICINSKA POMOĆ	Bolnička apoteka
IZOLACIJA	Laboratorijska dijagnostika
SPECIJALIZOVANA NEGA	Radiološka dijagnostika
INTENZIVNA NEGA	Oftalmologija
ISHRANA MAJKE I DETETA	Fizikalna medicina i rehabilitacija
	Razvojna nega
	Psiholog
	Socijalni radnik
	Naučnoistraživačka delatnost
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport (nemedicinski)
	Ostalo

REUMATOLOGIJA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Fizikalna medicina i rehabilitacija
STACIONAR	Naučnoistraživačka delatnost
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija IV – Specijalne bolnice za plućne bolesti Zrenjanin, Bela Crkva, „Ozren“ Sokobanja i Surdulica

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
PRODUŽENO LEČENJE I NEGA (TC)	Bronhološka dijagnostika
STACIONAR	Fizikalna medicina i rehabilitacija
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija V – Specijalne bolnice za interne bolesti Vrnjačka Banja, Mladenovac i Lazarevac

INTERNISTIČKI SEKTOR (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
PRODUŽENO LEČENJE I NEGA (TC)	Bronhološka dijagnostika
STACIONAR	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija VI – Specijalne bolnice za bolesti zavisnosti

BOLESTI ZAVISNOSTI (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Terapijsko odeljenje
	Savetovalište i edukacija (Centar za mlade)
	Naučnoistraživačka delatnost
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija VII – Klinike za stomatologiju Novi Sad i Niš

STOMATOLOGIJA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
PROTETIKA SA ZUBNOM TEHNIKOM	Radiološka dijagnostika
ORALNA HIRURGIJA	Naučnoistraživačka delatnost
BOLESTI ZUBA I ENDODONCIJA	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
DEČIJA I PREVENTIVNA STOMATOLOGIJA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
PARADONTOLOGIJA I ORALNA MEDICINA	Održavanje - Tehnički poslovi
ORTOPEDIJA VILICA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
MAKSILOFACIJALNA HIRURGIJA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija VIII – Specijalna bolnica za cerebralnu paralizu i razvojnu neurologiju Beograd

NEUROLOGIJA - HABILITACIONI REHABILITACIONI TRETMAN (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
	Terapijsko odeljenje
	Stomatologija
	Logoped
	Psiholog
	Socijalni radnik
	Savetovalište i edukacija roditelja
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija IX – Specijalna bolnica za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku

ORTOTIČKA REHABILITACIJA I FIZIKALNA MEDICINA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
PROTETIKA I ORTOTIKA (TC)	Radiološka dijagnostika
IZRADA PROTEZA I ORTOZA	Terapijsko odeljenje
	Stomatologija
	Psiholog
	Defektolog
	Socijalni radnik
	Naučnoistraživačka delatnost
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Održavanje - Tehnički poslovi
	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija X – Stacionarne ustanove specijalizovane za rehabilitaciju u kojima se organizuje produžena rehabilitacija – RH centri (po članu 30. Plana mreže)

BOLNIČKO LEČENJE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Bolnička apoteka
AMBULANTA	Laboratorijska dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Radiološka dijagnostika
PRODUŽENO LEČENJE (TC)	Transfuziologija
STACIONAR	Nuklearna medicina
REHABILITACIJA (TC)	Prijem urgentnih stanja
STACIONAR	Patologija, patohistologija i citologija
AMBULANTA	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
KOMERCIJALNE I TURISTIČKE USLUGE (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
SPORT I REKREACIJA	Održavanje - Tehnički poslovi
WELLNESS I SPA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
OSTALE KOMERCIJALNE I TURISTIČKE USLUGE	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija XI – Klinika za rehabilitaciju „ Miroslav Zotović”

REHABILITACIJA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
NEUROLOGIJA	Bolnička apoteka
STACIONAR	Laboratorijska dijagnostika
AMBULANTA	Radiološka dijagnostika
DNEVNA BOLNICA	Terapijsko odeljenje
NEURO-ORTOPEDIJA	Logoped
STACIONAR	Psiholog
AMBULANTA	Socijalni radnik
DNEVNA BOLNICA	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
REUMATOLOGIJA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
STACIONAR	Održavanje - Tehnički poslovi
AMBULANTA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
DNEVNA BOLNICA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
DEČIJE	Obezbeđenje
STACIONAR	Socijalna medicina, informatika i statistika
AMBULANTA	Transport
DNEVNA BOLNICA	Ishrana pacijenata
TRAUMATOLOGIJA	Ostalo
STACIONAR	
AMBULANTA	
DNEVNA BOLNICA	

5.3. ZDRAVSTVENE USTANOVE KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST NA VIŠE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Kategorija I – Instituti i zavodi za javno zdravlje

CENTAR ZA PREVENCIJU I KONTROLU BOLESTI (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
CENTAR ZA PROMOCIJU ZDRAVLJA (TC)	Laboratorijska dijagnostika
CENTAR ZA HIGIJENU I HUMANU EKOLOGIJU (TC)	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
CENTAR ZA INFORMATIKU I BIOSTATISTIKU (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
CENTAR ZA MIKROBIOLOGIJU (TC)	Kontrola kvaliteta i obezbedjenje kvaliteta
CENTAR ZA VIRUSOLOGIJU (TC)	
CENTAR ZA ANALIZU, PLANIRANJE I ORGANIZACIJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (TC)	

Kategorija II – Institut i zavodi za transfuziju krvi

SLUŽBA ZA PRIKUPLJANJE KRVI, TESTIRANJE, PROIZVODNJU PRODUKATA OD KRVI I DIJAGNOSTIČKIH SREDSTAVA (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
SLUŽBA ZA KLINIČKU TRANSFUZIOLOGIJU, TERAPIJSKE USLUGE I DISTRIBUCIJU KRVI I PRODUKATA OD KRVI (TC)	Laboratorijska dijagnostika
	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
	Kontrola kvaliteta i obezbedjenje kvaliteta

Kategorija III – Institut za medicinu rada

LEČENJE PROFESIONALNIH BOLESTI (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Laboratorijska dijagnostika
AMBULANTA	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
MEDICINA RADA (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
UNAPREĐENJE MEDICINE RADA	Održavanje - Tehnički poslovi
RADIOLOŠKA ZAŠTITA	Pranje bolničkih postelja (vešeraj)
HIGIJENA I FILOZOFIJA RADA	Sanitarni nadzor i održavanje prostora
OCENA RADNE SPOSOBNOSTI	Obezbeđenje
	Socijalna medicina, informatika i statistika
	Transport
	Ishrana pacijenata
	Ostalo

Kategorija IV – Zavod za sudsku medicinu

OBDUKCIJE, HISTOLOŠKO-CISTOLOŠKA DIJAGNOSTIKA I VEŠTAČENJE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
TOKSIKOLOŠKA DIJAGNOSTIKA (TC)	Laboratorijska dijagnostika
IDENTIFIKACIJA OČINSTVA, BIOLOŠKIH I DRUGIH TRAGOVA (TC)	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi

Kategorija V – Institut za virusologiju, vakcine i serume

SEKTOR PROIZVODNJE (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
SLUŽBA ZA BAKTERIOLOŠKU PROIZVODNJU	Naučnoistraživački rad
SLUŽBA ZA VIRUSOLOŠKU PROIZVODNJU	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
SLUŽBA ZA PROIZVODNJU DIJAGNOSTIČKIH SREDSTAVA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
SLUŽBA ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU (TC)	Kontrola kvaliteta i obezbedjenje kvaliteta
ODSEK ZA SERODIJAGNOSTIKU I MOLEKULARNU DIJAGNOSTIKU	
ODSEK ZA BAKTERIOLOGIJU I IMUNOLOGIJU	

Kategorija VI – Zavod za antirabičnu zaštitu

ISTRAŽIVANJE I PRAĆENJE KRETANJA BESNILA I DRUGIH ZOONOZA TC	ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
LABORATORIJA ZA DIJAGNOSTIKU BESNILA	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
SEROLOŠKA DIJAGNOSTIKA	Kontrola kvaliteta
MIKROBIOLOŠKA I DRUGA DIJAGNOSTIKA (TC)	
MIKROBIOLOŠKA I DRUGA DIJAGNOSTIKA	
PREVENCIJA I SPREČAVANJE ŠIRENJA BESNILA I DRUGIH ZARAZNIH BOLESTI (TC)	
PREVENCIJA I SPREČAVANJE ŠIRENJA BESNILA I DRUGIH ZARAZNIH BOLESTI	

Kategorija VII – Zavod za psihofizičke poremećaje i govornu patologiju

RAZVOJNI I GOVORNI POREMEĆAJI (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
STACIONAR	Medicinska dijagnostika
AMBULANTA	Stomatologija
DNEVNA BOLNICA	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
AFAZIJA I POREMEĆAJ FLUENTNOSTI (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
STACIONAR	
AMBULANTA	
DNEVNA BOLNICA	
PSIHOFIZIOLOŠKI POREMEĆAJI (TC)	
STACIONAR	
AMBULANTA	
DNEVNA BOLNICA	

Kategorija VIII – Zavod za biocide i medicinsku ekologiju

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI U OBLASTI ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI (TC)	ZAJEDNIČKE MEDICINSKE SLUŽBE
Odeljenje ZA PREVENTIVNE AKTIVNOSTI	Laboratorijska dijagnostika
Odeljenje ZA MIKROBIOLOGIJU	UKUPNO ZAJEDNIČKE NEMEDICINSKE SLUŽBE
DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA, DERATIZACIJA (TC)	Administracija- Uprava, pravni i finansijski poslovi
Odeljenje ZA PRODAJU DDD USLUGA	Tehnički poslovi
DDD OPERATIVA	Odeljenje za sterilizaciju medicinskog pribora i opreme
BIOCIDI I PROGRAMI MEDICINSKE EKOLOGIJE (TC)	
Odeljenje ZA BIOLOŠKU, ENTOMOLOŠKU I HEMIJSKU LABORATORIJU	
ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ BIOCIDINIH PROIZVODA	

6) PRILOZI

6.1. UPUTSTVO ZA ALOKACIJU TROŠKOVA DIJAGNOSTIČKIH ZDRAVSTVENIH USLUGA KOJE SE OBAVLJAJU ZA ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Troškovi dijagnostičkih službi se opredeljuju (za svaku dijagnostičku službu posebno) na osnovu vrednosti usluga koje su urađene za ambulantu, stacionar ili dnevnu bolnicu troškovnog centra . Pripadnost dijagnostičkih usluga troškovnom centru određuje izdavalac uputa (određena ambulanta, stacionar ili dnevna bolnica troškovnog centra). Ukoliko ne postoji mogućnosti da se unese vrednost usluga, može se evidentirati broj usluga.

Ako pacijenti, koji su upućeni iz primarne zdravstvene zaštite, prvo dođu u ambulantu ustanove na sekundarnom/tercijarnom nivou zdravstvene zaštite , pa potom na osnovu izdatog uputa ambulante dobiju dijagnostičku uslugu, oni se ne smatraju pacijentima primarne zdravstvene zaštite, već ustanove na sekundarnom/tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Ako pacijenti koji su upućeni iz primarne zdravstvene zaštite direktno koriste dijagnostičke usluge (bez odlaska u ambulantu ustanove na sekundarnom/tercijarnom nivou zdravstvene zaštite), može se opredeliti vrednost usluga ili broj usluga na ambulante određenog troškovnog centra u ustanovi na sekundarnom/tercijarnom nivou, tako što se uputi izdati od službe opšte medicine raspoređuju na ambulante troškovnog centra internističkog sektora (prema % učešća usluga svake dijagnostičke službe posebno za bolničke pacijente u ambulanti internističkog sektora u ukupnim troškovima usluga dijagnostike za sve bolničke pacijente za sve ambulante internističkog sektora), a uputi pedijatrije i ginekologije ambulantama troškovnim centrima pedijatrije i ginekologije - primer 1.

Ukoliko ne postoji mogućnost da se utvrdi izdavaoc uputa za dijagnostičku službu po službi primarne zdravstvene zaštite , može da se odredi ukupna vrednost usluga ili broj usluga dijagnostičke službe koja se direktno pruža pacijentima primarne zdravstvene zaštite prema ukupnom broju pacijenata koji dolaze direktno iz primarne zdravstvene zaštite, a potom da se rasporedi na ambulante troškovnog centra internističkog sektora (prema % učešća usluga dijagnostičke službe za bolničke pacijente u ambulanti internističkog sektora u ukupnim troškovima usluga te dijagnostičke službe za bolničke pacijente za sve ambulante internističkog sektora) – primer 2.

Primer 1:

- Bilo je ukupno 300 pacijenata radiološke dijagnostike , a vrednost usluga je 1.500.000 dinara. Bilo je 100 uputa iz primarne zdravstvene zaštite. Ukupna vrednost radioloških usluga primarne zdravstvene zaštite je 500.000 din. 70 uputa je izdala opšta medicina, 20 uputa je izdala pedijatrija, a 10 uputa ginekologija. Vrednost usluga radiološke dijagnostike ambulante TC pedijatrije se povećava za 100.000 din., a vrednost usluga radiološke dijagnostike ambulante TC ginekologije se uvećava za 50.000 din. Ostalo je za raspoređivanje 350.000 din. na ambulante TC internističkog sektora.
- 1.000.000 dinara je vrednost usluga koja se odnosi na usluge za bolničke pacijente. Ta vrednost se raspoređuje na ambulante svih troškovnih centara.
- Potom se saberu vrednosti usluga radiološke dijagnostike u svim ambulantama/ambulantima internističkog sektora. Utvrde se procenti učešća usluga radiološke dijagnostike za svaku ambulantu internističkog sektora. Na kraju, tako dobijeni procenat se pomnoži za svaku ambulantu sa 350.000 dinara. Za dobijeni iznos se poveća vrednost usluga za bolničke pacijente radiološke dijagnostike za svaku ambulantu internističkog sektora.

Primer 2:

- Bilo je ukupno 300 pacijenata radiološke dijagnostike , a vrednost usluga je 1.500.000 dinara. Bilo je 100 uputa iz primarne zdravstvene zaštite. Ukupna vrednost radioloških usluga primarne zdravstvene zaštite je vrednosti od 500.000 din.
- 1.000.000 dinara je vrednost usluga koja se odnosi na usluge za bolničke pacijente. Ta vrednost se raspoređuje na ambulante svih troškovnih centara.
- Potom se sabere vrednosti usluga radiološke dijagnostike u svim ambulantama internističkog sektora. Utvrde se procenti učešća usluga radiološke dijagnostike za svaku ambulantu internističkog sektora. Tako dobijeni procenat se pomnoži za svaku ambulantu sa 500.000 dinara. Za dobijeni iznos se poveća vrednost usluga za bolničke pacijente radiološke dijagnostike za svaku ambulantu internističkog sektora.